

การพัฒนารูปแบบการดำเนินงานให้ข้อมูลผู้ป่วยก่อนจำหน่าย
หอผู้ป่วยสามัญตลยกรรมหัวใจ โรงพยาบาลราชวิถี พ.ศ. 2549

จู่ไรรัตน์ แยมพลอย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกการบริหารโรงพยาบาล
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2550

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

การพัฒนารูปแบบการดำเนินงานให้ข้อมูลผู้ป่วยก่อนจำหน่าย หอผู้ป่วยสามัญศัลยกรรมหัวใจ โรงพยาบาลราชวิถี พ.ศ. 2549 (A MODEL DEVELOPMENT OF PATIENT'S EDUCATION BEFORE DISCHARGE IN CARDIOVASCULAR SURGICAL UNIT, RAJAVITHI HOSPITAL, THAILAND, 2006)

จุไรรัตน์ แยมพลอย 4536374 PPH/M

วท.ม. (สาขารณศาสตร) สาขาวิชาเอกการบริหาร โรงพยาบาล

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: สมชาติ โตรักษา พ.บ., อ.ว. (เวชศาสตร์ป้องกัน), สุปรีชา ณะมัย พ.บ., วว. (ศัลยศาสตร์ทรวงอก), พีระ ศรีกรศรีนิจิตร วท.ม.(ชีวสถิติ)

บทคัดย่อ

การให้คำแนะนำผู้ป่วยก่อนจำหน่ายเป็นกิจกรรมการพยาบาลที่มีความสำคัญยิ่ง เนื่องจากสามารถช่วยลดระยะเวลา เวลาอยู่โรงพยาบาล ลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ตลอดจนลดอัตราการเข้าโรงพยาบาลซ้ำในผู้ป่วยโรคเรื้อรัง อันเป็นผลต่อดีการส่งเสริมคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ และ สังคม โดยรวม

การวิจัยพัฒนาเชิงทดลองแบบสองกลุ่มวัดก่อน-หลังการทดลองนี้ ได้นำหลักวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนารูปแบบใหม่ของงานให้ข้อมูลผู้ป่วยก่อนจำหน่าย โดยใช้ทรัพยากรเท่าที่มีอยู่ นำไปทดลองใช้ที่หอผู้ป่วยสามัญศัลยกรรมหัวใจ โรงพยาบาลราชวิถี ในช่วง 1 ส.ค. ถึง 31 ต.ค.2550 โดยให้หอผู้ป่วยศัลยกรรมทางเดินปัสสาวะ โรงพยาบาลราชวิถี เป็นกลุ่มควบคุม ประชากรหลัก คือ “งาน” การให้ข้อมูลผู้ป่วยก่อนจำหน่ายรวม 30 ครั้ง ประชากรผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็น รวมทั้งสิ้น 128 คน ใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง วัดผลการดำเนินงาน ด้านปริมาณงาน คุณภาพงาน เวลาในการให้บริการ ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง และต้นทุนต่อหน่วยในการให้บริการ ด้วยแบบบันทึกกิจกรรม แบบสอบถามความพึงพอใจสำหรับผู้ป่วย ญาติผู้ป่วย ผู้ปฏิบัติงาน และผู้บริหาร และแบบบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบที่คณะผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น รวม 9 ชุด เปรียบเทียบผลระหว่างก่อนกับหลังการนำรูปแบบใหม่ไปดำเนินการด้วยค่าสถิติพรรณนา ค่าสถิติไคสแควร์ ค่าสถิติเพิร์ทเทสต์ ค่าสถิติวิลค็อกซัน ค่าสถิติที และค่าสถิติแมนวิทซ์นีย์ ที่ระดับแอลฟา = 0.05

สรุปได้ว่ารูปแบบใหม่ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นดีกว่ารูปแบบเดิม เนื่องจากมีวิธีการพัฒนารูปแบบที่ดี จำแนกเป็น 4 ขั้นตอน คือ การวิเคราะห์รูปแบบเดิม การพัฒนารูปแบบใหม่เบื้องต้น การทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นใหม่ และการสรุปผลการทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นใหม่ ทำให้ได้ระบบงานที่ชัดเจน สามารถปฏิบัติได้จริง มีวิธีการนำรูปแบบไปดำเนินการที่ดีเป็นที่ยอมรับจากผู้ปฏิบัติงานด้วยหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีวิธีปฏิบัติที่เป็นลายลักษณ์อักษรง่ายต่อการปฏิบัติ มีการเตรียมสื่อการสอนเอกสารและสถานที่ที่ดี มีการติดตามประเมินผลที่ดีและนำไปพัฒนารูปแบบขณะดำเนินการเป็นระยะๆ ด้วยความร่วมมือร่วมใจของผู้ปฏิบัติงาน ได้เสนอแนะให้ดำเนินการตามรูปแบบใหม่ต่อไปให้ต่อเนื่องและครอบคลุมทุกๆ ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง จนเป็นรูปแบบตัวอย่าง โดยใช้แนวทางของการทำงานประจำให้เป็นงานวิจัย รวมทั้งควรนำไปประยุกต์ใช้และขยายผลอย่างกว้างขวาง ทั้งในหน่วยงานของโรงพยาบาลราชวิถีและโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบการดำเนินงาน / การให้ข้อมูลผู้ป่วยก่อนกลับบ้าน / แผนการจำหน่ายผู้ป่วย /

วิจัยและพัฒนา / การทำวิจัยในงานประจำ

A MODEL DEVELOPMENT OF PATIENT'S EDUCATION BEFORE DISCHARGE IN CARDIOVASCULAR SURGICAL UNIT, RAJAVITHI HOSPITAL, THAILAND, 2006

CHURAIRAT YAMPLOY 4536374 PPH/M

M.Sc.(PUBLIC HEALTH) MAJOR IN HOSPITAL ADMINISTRATION

THESIS ADVISORS: SOMCHART TORUGSA MD., THAI BOARD (PREVENTIVE MEDICINE), SUPREECHA TANAMAI MD., FRCST, THAI BOARD (THORACIC SURGERY), PEERA KRUGKRUENJIT M.Sc.(BIOS.)

ABSTRACT

The patient's education service before discharge is one of the essential nursing tasks. Its effect can lead to a decrease in length of stay, hospital's care costs, and also a decrease in hospital's readmittance rate in chronic disease patients. This experimental development research, two group pre-test and post-test design aimed to improve patient's education service before discharge by using only the existing resources. The new working model in patient's education service before discharge was developed and implemented in the Cardiovascular Surgical Unit, Rajavithi Hospital, Thailand, (1,224 bed tertiary government hospital) during Aug. 1, 2006 to Oct. 31, 2006. The Nephrology Surgical Unit, Rajavithi Hospital, which was similar to the experiment area was selected to be the control area. The main populations were 30 discharge patients and 128 persons who responded to the questionnaires. Sampling technique was census. The model implementation outputs; quantity, quality, time-consumed, satisfaction of concerning persons and unit cost, were measured by 9 research instruments developed by the researcher. The study compared the outputs between pre and post implementation of the new working model both in the experimental area and in the control area, and also between the experimental area and the control area. Descriptive statistics, t-test, Mann Whitney U test, Paired-t test, and Wilcoxon Singed Rank test at $\alpha = 0.05$ were used for data analysis. The results revealed that after the new working model implementation, the ratio of services per labor-force of the provider increased ($p < 0.001$); the percentage of well prepared equipment before the working start of the day increased ($p < 0.001$); the duration of patient's education service before discharge decreased ($p = 0.018$); the providers' satisfaction increased ($p < 0.001$); and the unit cost of patient's education service before discharge decreased ($p = 0.018$).

The study concludes that the new working model is higher in efficiency and is appropriate for the experimental area. This is due to good methods and techniques in model development over 4 steps; the analysis of the old model, the initial model development, the model implementation, and the conclusion of the new model development. These activities lead to clear working systems, a practical model, good preparation before working start, a good method of model implementation by the participation of concerning persons from the beginning, an easy and practical manual, and better resources utilization.

KEY WORDS: MODEL DEVELOPMENT / PATIENT'S EDUCATION BEFORE DISCHARGE / DISCHARGE PLAN / R&D / R2R.

249 pp.